

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Andrzej Szweda-Lewandowski

Warszawa, 28-05-2021 r.

DOOŚ-TSOOŚ.411.14.2021.TW/KSZ

Pan

Marcin Hoła

Sekretarz Stanu

Ministerstwo Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 kwietnia 2021 r., znak: DL-1.4702.3.2021, w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Polityki rozwoju lotnictwa cywilnego w Polsce do 2030 r. (z perspektywą do 2040 r.)”, dalej jako PRLC, działając na podstawie art. 53 ust. 1 oraz art. 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247, ze zm.; dalej jako ustawa ooś), przedstawiam następujące stanowisko.

Głównym celem przedłożonego projektu PRLC jest wskazanie kierunków, w których powinien rozwijać się potencjał rynku lotniczego w Polsce, jako element wspólnego europejskiego rynku lotniczego, a co za tym idzie przyczyniać do długoterminowego wzrostu gospodarczego Polski. Zaznaczono, że rozwój infrastruktury transportu lotniczego stanowi istotny czynnik do właściwego i intensywnego rozwoju gospodarki, która jest uzależniona od sprawnego przepływu towarów i pasażerów.

Zasadniczymi elementami projektowanego dokumentu są: diagnoza stanu transportu lotniczego, prognoza rozwoju rynku przewozów lotniczych w Polsce oraz wskazanie kierunków interwencji. Kierunki interwencji, które przyjęto to m.in. rozwój sieci lotnisk w Polsce, poprawa sposobu planowania inwestycji w portach lotniczych, zapewnienie prawidłowego funkcjonowania i rozwoju rynku lotniczego.

Prognoza oddziaływania na środowisko (dalej jako prognoza), powinna odnosić się do pełnej zawartości PRLC i odpowiadać przyjętemu w nim poziomowi uszczegółowienia planowanych działań. Należy tu zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy ooś, informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów z nim powiązanych.

Prognoza powinna w pełnym zakresie odpowiadać wymaganiom wynikającym z art. 51 ust. 2 ustawy ooś. O ile to możliwe, poszczególne zagadnienia powinny być omawiane według kolejności ustalonej w tym przepisie. Istotne jest, aby przed podjęciem prac analitycznych, został jednoznacznie i adekwatnie do informacji o danym działaniu ustalony pułap szczegółowości dla poszczególnych kategorii działań przewidzianych w projekcie PRLC, tak pod względem przestrzennym, jak i technicznym.

W obszarze przewidywanego oddziaływania należy dokonać opisu stanu środowiska, w sposób umożliwiający określenie rodzajów i skali przewidywanych oddziaływań, w tym oddziaływań skumulowanych, oraz określenie zmian, które mogą zaistnieć w przyszłości.

W prognozie należy określić wpływ realizacji PRLC m.in. na stan i funkcjonowanie obszarów zamieszkałych i regularnie użytkowanych przez ludzi oraz na zdrowie i życie ludzi, a także na obszary podlegające ochronie, ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotów ochrony tych obszarów. W przypadku identyfikacji znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 lub braku możliwości wykluczenia tego oddziaływania, zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy ooś, konieczne jest dokonanie i przedstawienie analizy przesłanek, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55, ze zm.). W przypadku konieczności zastosowania kompensacji wynikającej z ww. przepisu, musi ona obejmować działania, które wiążą się z naprawą znaczącego negatywnego wpływu na przedmioty i cele ochrony obszaru sieci Natura 2000, które zostały nim objęte. Stąd ważne jest wskazanie, których przedmiotów ochrony znaczące negatywne oddziaływanie może dotyczyć i zaproponowanie odpowiednich działań kompensujących. Niewłaściwe jest przeniesienie analizy w tym zakresie na etap wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnych przedsięwzięć lub na procedurę oceny

oddziaływania inwestycji na obszar Natura 2000. Przy analizach dotyczących obszarów Natura 2000, koniecznym jest wskazanie nie tylko samego negatywnego charakteru oddziaływań na przedmioty ochrony tych obszarów, ale również określenia czy są one znaczące, w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 17 ustawy ooś.

W przypadku identyfikacji działań mogących wpłynąć na pogorszenie stanu wód, w prognozie należy ocenić wpływ realizacji tych działań na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624) określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych lub podziemnych lub obszarów chronionych zależnych od wód.

W prognozie, w myśl art. 52 ust. 2 pkt 1 lit. d ustawy ooś, należy zamieścić informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko. Niezbędne jest także zaproponowanie, zgodnie z treścią art. 51 ust. 2 pkt 3 ustawy ooś, stosownie do skali projektu dokumentu, działań i rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub ewentualną kompensację negatywnych oddziaływań na środowisko – w tym w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 – mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Integralnym elementem propozycji powinna być ocena ich skuteczności.

Prognoza powinna uwzględniać propozycje w zakresie metod monitoringu skutków realizacji zadań wynikających z dokumentu, które pozwoliłyby m.in. na określenie, czy właściwie oceniono skalę i zasięg ich oddziaływania na środowisko.

Biorąc pod uwagę przewidywane negatywne skutki dla środowiska, które wynikną z zaplanowanych do realizacji działań, zasadne jest szczególne rozważenie zastosowania rozwiązań alternatywnych, o mniejszym wpływie środowiskowym. Podejściu takiemu będzie niewątpliwie służyć precyzowanie i modyfikowanie lokalizacji lub innych cech przedsięwzięć, przy uwzględnieniu wyników kolejnych etapów analiz w zakresie oddziaływania na środowisko, przygotowywanych na potrzeby sporządzenia prognozy. Ponadto, sygnalizowanie i eliminowanie pewnych problemów już na etapie oceny strategicznej, może ułatwić wdrażanie projektu w trakcie postępowań zmierzających do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W związku z powyższym zalecane jest, tam gdzie to możliwe, dokonanie szczegółowych analiz w zakresie kwestii środowiskowych związanych z realizacją konkretnych przedsięwzięć oraz możliwych do zastosowania środków zaradczych lub uzasadnienie, że przedstawienie takich informacji na obecnym etapie nie jest możliwe, bądź zasadne.

W związku z tym, że znaczna część interwencji zostanie wdrożona w pobliżu obszarów gęsto zaludnionych, analiza i prezentacja oddziaływań powinna być wyczerpująca i przejrzysta, a pod względem poznawczym dostępna dla różnorodnego grona odbiorców. Mimo szerokiego spektrum oddziaływań na zdrowie i jakość życia ludzi, powinny one zostać scharakteryzowane z jednakową rzetelnością, bez względu na to, czy będą to skutki o znaczeniu pierwszorzędym, czy też dotyczące potrzeb postrzeganych jako mniej istotne.

Przy opracowywaniu prognozy należy uwzględnić wytyczne Komisji Europejskiej do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pod kątem zmian klimatu oraz różnorodności biologicznej, a także należy starannie przeanalizować zapisy wszystkich istotnych dokumentów strategicznych i wyników ocen środowiskowych, w tym dotyczących Centralnego Portu Komunikacyjnego. Zaleca się przedstawianie zjawisk o charakterze przestrzennym oraz interakcji tych zjawisk na mapach oraz w części opisowej.

Z poważaniem

MAREK KAJŚ
Zastępca Generalnego Dyrektora
Zastępca Generalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/